Štěpánov nad Svratkou

ŠTĚPÁNOVinky

oficiální zpravodaj obce Štěpánov nad Svratkou

www.stepanovnadsvratkou.cz ročník IX. - č. 3 - září 2012 zdarma

Září - na léto přichází stáří

ÚVODNÍK

Každé roční období přináší jinou vůni, vůni, která jasně a rozpoznatelně ohlašuje konec toho předchozího. Poznám tak podle jemného závanu větru a dechu přírody, že i když nás sice může ještě sem tam hřát ostré slunce babího léta, tak podzim už klepe na naše dveře a prohání se naší ulicí. Jakoby z vteřiny na vteřinu je jasné, že léto je nenávratně pryč a vlády se ujímá nové roční období .

Vůně spadaného listí, chryzantém, kaštanů a hub, vůně dušičkových svíček, školních sešitů, křídy smazané z tabule, ovoce a pálenky z něho …, zkrátka vůně tohoto času ve mně vyvolává vždy trochu nostalgie, jak ten čas letí, mám s nimi spojeny ty nejvzácnější vzpomínky.

Kdysi dávno pálívali slivovici naši předkové doma ve speciálních hrncích. Samozřejmě, že tajně. Dodnes si pamatuji zvláštní šrouby a matice, poklice a destilační hadičky – jako v nějaké chemické laboratoři. Doma mi otvírali dveře jen na „heslo". V kuchyni to vonělo jako v lihovaru, z přístroje odkapávala vzácná tekutina do připraveného hrnečku a strýcové s tátou ochutnávali. Tato procedura trvala až do večerních hodin a za tmy se potom, samozřejmě, že tajně, odpadky z pálenky vysypávaly na hnojniště. Atmosféra byla pro mě nesmírně dobrodružná. Dneska už vím, že všichni kolem věděli, kdo zrovna vypálil, protože odér byl naprosto nezaměnitelný. Bylo to typické pro podzimní čas. Protože dodnes ovoce nakládáme, tak mi vůně kvasu tento okamžik vždycky připomene, přestože „pálíme" pod odborným dohledem ve specializovaných pálenkách.

A tak se i vy krásně provoňte letošním podzimem!

-MCH-

SLOVO STAROSTKY

Milí spoluobčané,

v období od června se podařilo uskutečnit nebo dokončit několik akcí, jejichž realizace byla v plánu na tento rok. Jednak je to oprava sociálního zařízení na zdravotním středisku, na kterou byla obci přidělena Krajem Vysočina dotace ve výši 107 tis. Kč, celkové náklady se pohybují kolem 210 tis. Kč. V rámci této akce bylo nově osazeno veškeré keramické vybavení, do umyvadel byla přivedena teplá voda, která byla předpřipravena při loňském budování úklidové komory. Všechny místnosti byly nově obloženy keramickým obkladem, byla položena nová dlažba, vyměněna topná tělesa a upraveno vedení ústředního topení. Byla zcela zrenovována elektroinstalace. Součástí opravy byla nová výmalba a renovace stávajících dveří. Nakonec byly instalovány nezbytné hygienické předměty – zásobníky na tekuté mýdlo, toaletní papír a papírové ručníky, odpadkové koše, zrcadla a čistící WC soupravy. Na rekonstrukci se podílely tyto firmy – Alois Čupr – vodoinstalace, topení; Zednictví Fr. Novotný; Elektroslužba Vl. Čech, Malířství J. Dědek a J. Lukášek – úprava dveří. Drobné úpravy dokončili zaměstnanci OÚ. Sociální zařízení slouží nejen občanům, kteří navštěvují lékaře, či služby v přízemí, ale zejména těm, kteří v tomto zařízení pracují. Výsledný dojem můžete posoudit na přiložených fotografiích. Další akcí bylo využití darovaného recyklátu na opravy místních ko-

munikací. Byly vyspraveny cesty u Cacků, kam byly instalovány i dva ocelové spustky, které odvádí přebytek dešťových srážek do příkopu u silnice č. 19. Další opravenou místní komunikací je část obecního

úvozu od domu pana Hřebíčka po vjezd pana Filipa . Ke zhutnění nového povrchu bylo zapůjčeno dusadlo od Obce Nedvědice. Při opravě bylo využito služeb Autodoprava Loukota a zejména velmi dobrých služeb Radima Kotlána. Nemalý podíl na úspěchu akce má pan Milan Opatřil se synem Martinem, kteří přiložili ruku k dílu bez nároku na odměnu. Proto jim patří za tuto pomoc zasloužené poděkování. V plánu je ještě úprava terénu parkoviště u hřbitova, které bylo skladem posypového materiálu postiženo. Zbytku štěrku a uložených betonových panelů bude využito při přípravě plochy pro kompostování na bývalé

skládce. V nejbližších týdnech bychom měli obdržet dodávku techniky, která bude pořízena díky dotaci z OPŽP. Bude uskladněna v budovách „ U slepičky “, kde zaměstnanci OÚ za tímto účelem uklízejí. Reorganizujeme uložení strojů a materiálu, kterými obec disponuje.

V rámci racionalizace využití zajímavých lokalit v obci jsme začali pracovat na zpřístupnění bývalé zahrady MŠ. Sem byla již umístěna dřevěná socha mouchy, jež byla obci věnována a nemohla být instalována na dětském hřišti, jak bylo původně zamýšleno. Dále zde budou

osazeny plastiky ze štěpánovské litiny, které vznikly během minulých let v rámci Socholití a vedení Železáren Štěpánov nabídlo obci vybrané plastiky k instalaci. Věříme, že spolu s lavičkami vznikne příjemná klidová zóna, kterou budou využívat nejen naši občané, ale i návštěvníci obce.

Uplynulé období nebylo jen časem budování, ale naši obec postihla dvakrát po sobě ničivá vichřice neobyčejné síly. Sotva jsme se vzpamatovali z následků tornáda v noci z 20. na 21. června, udeřilo 5. 7. další tornádo, které způsobilo obrovské škody na obecním majetku v lesích k Vrtěžíři. Současně odneslo střechy z domů rodin Benešových a Vrzalových v části nad hřbitovem. Protože jsem v této těžké chvíli nebyla

v obci přítomna, děkuji paní místostarostce, že celou nelehkou situaci úspěšně zvládla. Děkuji jednotce našeho SDH, která v těžké situaci všem postiženým významně pomohla. Děkuji členkám ČSŽ, které se chopily okamžitě myšlenky peněžní sbírky mezi občany na pomoc postiženým rodinám. Ženy vybraly od občanů obce celkem 50 580 Kč a tato částka byla rovným dílem rozdělena a předána Benešovým a Vrzalovým. Byla jsem požádána oběma rodinami, abych tlumočila všem, kteří přispěli, velký dík za tento dar. Rada obce rozhodla o poskytnutí

kulatiny z polomu na novou vazbu domu rodiny Benešových ve výši 30 tis. Kč. Doufejme, že nás tyto meteorologické jevy již v budoucnu budou vždy míjet, protože proti takovéto ničivé síle je člověk naprosto bezbranný.

Další událostí, která rozvířila poklidné období prázdnin a dovolených, byl vyhlášený konkurs na místo ředitele/ředitelky naší ZŠ. Bývalá paní ředitelka odešla ze svého místa k 31.7.2012 a bylo nutné vyhlásit na post ředitele konkursní řízení. Do konce července mohli všichni vážní uchazeči podat přihlášku do konkursu. Konkursní komise vybírala 22. srpna ze dvou přihlášených uchazeček a shledala obě uchazečky vhodné na jmenování ředitelem ZŠ. Rada obce se však po důkladné diskusi rozhodla vyhlásit 2. kolo konkursního řízení, které bude uzavřeno v polovině října. Po ukončení druhého kola bude rada obce vybírat vhodného adepta z obou proběhlých kol. Vášně, které se vzedmuly po prvním kole konkursu u části občanů, byly způsobeny nepochopením systému konkursního řízení. Chtěla bych ale všechny ubezpečit, že při výběru vhodného uchazeče je mým osobním předsevzetím postupovat s maximální zodpovědností i vzhledem k tomu, že prostředí školy velice dobře znám. Rozhodně odmítám podezření některých občanů, že jde o nějaký politický boj – to mě skutečně velice šokovalo. Škola je pro mě místo, kde řešení problémů přes politiku nemá místo. V samotné škole jsem se nesetkala nikdy s prosazováním nějakých politických idejí. Já osobně se nemusím zodpovídat žádné politické straně za svá rozhodnutí, v tomto jsem svobodný člověk a zodpovědná ve svém jednání jsem jedině lidem, kteří mi dali svou důvěru. Zodpovědné rozhodování je velice složitý proces, protože k zodpovědnému rozhodování člověk potřebuje maximální množství informací, které nelze zveřejňovat, protože se mnohdy jedná o důvěrné informace a mnohé procesy zavazují činné osoby k mlčenlivosti. Nelze rozhodovat na základě nátlaku, emocí a dojmů, určitě je ale nutné rozhodovat s plnou zodpovědností pro budoucí rozvoj naší školy.

Ráda bych ještě reagovala na stížnosti některých občanů na obtěžující hluk a zápach šířící se z železáren. Svoji stížnost jsem přednesla při nedávném jednání s majitelem slévárny panem Ing. Davidem Matouškem, který se k tomuto problému vyjádří ve zpravodaji Odpich.

Své slovo bych ráda ukončila optimisticky, doufám, že si nastávající podzim užijeme všichni v příjemné pohodě. Doufám, že letos bude počasí průběhu našich obecních hodů přát a že se všichni sejdeme na městečku pod májí!

Výpis ze zasedání ZO Štěpánov nad Svratkou 10. 9. 2012

Starostka zahájila jednání ZO, přivítala hosty z řad občanů naší obce.

Po schválení členů návrhové komise, ověřovatelů zápisu a zapisovatelů byla provedena kontrola usnesení z minulého zasedání zastupitelstva obce

Provozní řád koupaliště vytvořen – odpovědná osoba D. Murčo.

Stánek s občerstvením na náměstí – starostka již jednala se zástupci firem a projektanty, finanční rozvaha bude vytvořena do října, potom bude projednáno, zda se projekt uskuteční.

Most u Vrbků – záměr byl vyvěšen, starostka jednala i s p. Vrbkou – problémy s vlastnictvím pozemku za mostkem. Oprava se zahrne do rozpočtu v roce 2013.

Odprodej pozemků Lesům ČR – starostka jednala – cena dohodnuta za 10 Kč/m2 dle znaleckého posudku.

Ing. Jurman předběžně domluvil termín koncertu na 9. 12. 2012 v kostele, nutno dodat seznam repertoáru ke schválení farnosti. Poté bude jednat s hudebním tělesem.

Podněty ZO pro plány obce do dalších roků – zvláštní bod jednání.

Zpráva o činnosti rady obce

a) Projekt Lesní cesty – s firmou KAVYL nebyla zatím ukončena smlouva – nebyly dodrženy podmínky, za kterých firma vyhrála výběrové řízení, uvažujeme o podání žaloby. Firma KAVYL neakceptuje vzniklou finanční újmu obci.

Pan Kubík vznesl dotaz, zda bude projekt pokračovat, chce vědět, proč tato situace vznikla. Starostka předložila pádné argumenty – firma KAVYL porušila smlouvu o dílo a projekt ve smluvené době nerealizovala, nyní argumentuje nedostatky v projektové dokumentaci, ale to obec jako zadavatele díla nemusí zajímat, neboť firma zakázku vysoutěžila na základě seznámení se s projektovou dokumentací. Obec přirozeně usilovala o dodržení termínů realizace, které byly vázány smlouvou o přidělení dotace. Na přidělení dotace není právní nárok. Další informace budou ZO předneseny na příštím jednání.

b) Konkurs na ředitele PO ZŠ – celý proces probíhá pod dozorem KÚ a ČŠI, starostka předeslala, že konkursní řízení může být vícekolové, uchazeči z jednotlivých kol jsou posuzováni konkursní komisí a doporučeni radě obce jako vhodní adepti pro jmenování. Z doporučených adeptů rada obce vybírá ředitele. V obci se po 1. kole zvedla zbytečná vlna vášní a dezinformací, které vznikají na základě neznalosti zákona o konkursním řízení. Jednání konkursní komise nebylo ukončeno a všichni členové jsou vázáni mlčenlivostí, proto by neměli dávat podněty k různým spekulacím. Po 1. kole byly jako vhodné adeptky doporučeny Mgr. D.Kameníková a Mgr. N. Štouračová. RO se na svém jednání po ukončení 1. kola a po rozsáhlé diskusi, rozhodla vyhlásit 2. kolo konkursního řízení.

K danému tématu byla vedena široká diskuse, její záznam je součástí zápisu ze zasedání ZO a je možné do něj nahlédnout.

c) Kalamita 20. 6., 5. 7. 2012 – poděkování SDH, místostarostce, pracovníkům OÚ a všem lidem, kteří poskytli peněžní dar. Poděkování bude prezentováno i ve Štěpánovinkách.

OÚ věnoval postižené rodině Benešových dřevo z kalamity na novou vazbu v hodnotě 30 000 Kč, jinak byla zorganizována veřejná sbírka organizovaná ČSŽ, která byla rozdělena mezi obě postižené rodiny rovným dílem a podařilo se vybrat celkem 50 580 Kč. Všem, kteří přispěli, patří za jejich štědrost obrovský dík.

Oprava elektropřípojky ve Vrtěžíři a kabelové TV – oprava kabelového vedení byla částečně uhrazena z pojistky obce.

d) Dokončeny opravy WC na ZS, dále budou dokončeny opravy omítek a nedodělků z loňska, provedeno zateplení stropu minerální hmotou.

Výtah – bezbariérovost – dále se bude jednat o příspěvku zainteresovaných obcí, celkové náklady cca 1 mil Kč, v prosinci budeme vědět, zda se tento projekt uskuteční.

e) Oprava obecních cest – recyklátem – u Cacků, Filipů, ve Vrtěžíři.

f) V roce 2013 se uskuteční oprava velkého mostu na silnici č. 19 u hřbitova.

g) RO zvažuje výstavbu podporovaných bytů v budově bývalé MŠ – dotace MMR.

h) RO projednala kanalizační přípojku p. Balážové a k hasičské zbrojnici.

ch) RO projednala návrh na pojištění ZO.

i) Mikroregion – ČOV – nabídka pro okolní obce využití volné kapacity ČOV pro vyvážení jímek; plán obnovy vodovodů a kanalizací přednesl Ing. Dufek. Starosta obce Prosetín – nabídka virtuálního úložiště pro počítače na OÚ.

j) Informace o schůzce k sanaci v železárnách – nabídka ke směně pozemků – pozemky v majetku obce v areálu železáren za pozemky pro komunitní kompostárnu

ZO schválilo Rozpočtová opatření č. 5, 6 /2012

ZO bere na vědomí přípravu a organizační zajištění inventarizace majetku za rok 2012, kontrolní a finanční výbor byl vyzván k provedení povinných kontrol

ZO bere na vědomí závěr auditu a ověření správnosti roční uzávěrky za rok 2011 v ZŠ bez výhrad

ZO ukládá finančnímu a kontrolnímu výboru provést veřejnosprávní kontrolu v ZŠ v říjnu 2012

Projekt Nákup technologie pro komunitní kompostárnu - bylo vydáno rozhodnutí o přidělení dotace, připravuje se plocha kompostárny. Technika bude dodána během října 2012. Ukončení projektu – 12. 11. 2012.

ZO schválilo Smlouvu se SFŽP na akci „Pořízení technologie na komunitní kompostárnu ve Štěpánově n. S."

ZO schválilo prodej pozemků Lesům ČR v k.ú. Olešnička, p. č. 251/31, 251/32, 251/33, v k.ú. Štěpánov n. Svr. p. č. 273/43, 273/46, 300/4 v celkové výměře 6031 m2 za 10 Kč/m2

ZO schválilo převedení pozemků KÚ Vysočina v k.ú. Olešnička p. č. 184/7, 226/2, v k.ú. Štěpánov n. Svr. p. č. 49/21, 1016/9, 565/25, 1016/10, 1098/2 v celkové výměře 4 928 m2

ZO vzalo na vědomí ukonče-

ní nájemní smlouvy na pronájem pozemků p. č. 355/5 v k.ú. Vrtěžíř o výměře 1595 m2 s Lesy ČR k 20. 8. 2012

ZO schválilo návrh na pojištění odpovědnosti ZO

Možnost rozšíření příjmu nových programů kabelové TV – Óčko – 8 000 Kč, Prima Love – 11 000 Kč, Fanda 11 000 Kč. Lze provést digitalizaci programů – 1 multiplex - 5 programů za 27 000 Kč, 2 multiplexy za 40 000 Kč – ZO promyslí a rozhodne na příštím jednání ZO.

Příprava podkladů pro rozpočet obce na rok 2013 – návrhy zastupitelů: problematika bývalé MŠ – podporované byty – projekt na získání dotací je nutné předložit do 17. 2. 2013 – ZO nahlédlo do předběžné studie, finanční rozvaha bude předložena na příštím jednání včetně definitivní podoby výstavby. Rozjezdové byty – dotace 550 000 Kč, byty pro seniory nad 70 let - bezbariérové – 650 000 Kč/za jednotku.

Zbudování občerstvovacího stánku na zastávce na náměstí.

Žádost o změnu ÚP, sanace základů budovy OÚ, oprava mostku u Vrbků, osvojení a rekonstrukce Pomníku padlých na náměstí, koupaliště – biotop. Vrtěžíř – připraví požadavky. Oprava elektroinstalace v penzionu Hodůnka – bude provedena v zimě.

Kanalizace – rozšíření kapacity ČOV – projekt se studií do konce října 2012 – Olešnička, Koňský vršek, napojení lokality za školou.

Pořízení fekálního vozu – odvoz za poplatek, kdo není napojen na kanalizaci, dodá potvrzení o vývozu, jinak obecní vyhláškou bude stanovena částka za likvidaci fekálií. Okolní obce mají o vývoz zájem.

SZIF – podáme žádost o dotaci na nákup vleku za traktor.

Starostka tlumočila pozvánku pro ZO do DS Březejc – oslavy 60. výročí založení střediska, na které jsme poukázali částku 5 000 Kč na minulém zasedání ZO.

Různé: Honební společenstvo vlastníků pozemků – obec požádá o přijetí za člena, dosud má obec jen pozemky vloženy – možnost spolurozhodování. Budeme jednat o nominaci zástupce za obec - Ing. Dufek.

Byla upravena zahrada bývalé MŠ, budou instalovány litinové sochy, zajištěno otevírání a zavírání p. Mertou – vhodná odpočinková zóna.

ZO ukládá předsedovi kulturní komise Ing. H. Jurmanovi svolat schůzku s cílem zpracovat plán kulturních akcí na konec roku 2012 a výhled na rok 2013.

Šárka Kunčíková
starostka obce

ŠTĚPÁNOVŠTÍ RODÁCI A OSOBNOSTI

3. Bohumír Halouzka

(8. 11. 1892 Štěpánov - Olešnička – 8. 5. 1983 Praha)

Prof. Bohumír Halouzka, významný hudební skladatel, varhaník a pedagog, se narodil v Olešničce č.10 (dům pod dnešní požární nádrží už nestojí). Otec býval nadšeným ochotníkem a jako nádeník pracoval v železárnách. Matka však brzy zemřela a otec přišel o práci, protože byl propuštěn za přípravu nevydařené stávky v roce 1895. Zamířil proto s malým synkem za prací do Vídně. Zde začal malý Bohumír uplatňovat své mimořádné hudební nadání a už v 8 letech hrál na varhanách v poutním kostele Maria Brunn u Vídně.

Na vídeňské Hudební akademii (dnešní Universität für Musik und darstellende Kunst Wien) studoval varhany a kompozici u J. B. Foerstra a patřil mezi jeho nejoblíbenější žáky. Studoval i u Franze Schrekra. Složil státní zkoušky z klavíru (1917) a z houslí (1925). Působil jako sbormistr českých hudebních spolků. Po absolvování školy zůstal ve Vídni, stal se varhaníkem českého kostela na Rennwegu, učil hudbu a vedl česká pěvecká sdružení.

Po první světové válce a vzniku Československa se vrátil do vlasti a působil jako ředitel kůru, sbormistr pěveckého spolku Puchmír a učitel hudby v Týně nad Vltavou (1918–1924). V roce 1924 přesídlil do Tábora, kde pokračoval v pedagogické činnosti i jako profesor hudby na hudební škole Oskara Nedbala. Učil hudbu a zpěv na reálném gymnáziu (1924–46), byl sbormistrem spolku Hlahol (1925–29) a ředitelem kůru (1929–46) v děkanském kostele Proměnění Páně na hoře Tábor. Zde setrval až do skončení druhé světové války.

Po osvobození se stal ředitelem hudební školy a učitelem zpěvu v Ústí nad Labem (1946–49). Od roku 1949 žil v Praze, kde se kromě působení na hudební škole věnoval i koncertnímu hraní na varhany (uvedl například samostatný koncert italského repertoáru 7. 5. 1954). Vystupoval také v Československém rozhlase.

Jako skladatel byl velmi plodný, avšak většina jeho děl zůstala v rukopisech a hrála se jen příležitostně. S ohledem na své zaměření je velká část jeho tvorby věnována chrámové hudbě a varhanám. Komponoval však také písně, sbory a klavírní skladby.

Napsal 21 klavírních skladeb (například Sonáta, 1936, Žákův školní rok, 1952, či taneční kompozice na jihočeské lidové motivy), orchestrální skladby (Táborská suita, 1934, provedena v Táboře 1943), varhanní skladby (Fantazie pro varhany, vyšla v časopise Česká hudba 28, 1924–25). Z vokální tvorby se věnoval zejména písním (Prachatické písně, Táborské písně, Pane, k vinám svým) a mužským sborům (Blaťácké sbory, provedeny v Táboře 1926, To je ta zem na text Marie Pujmanové). Psal také melodramy (Modřín, 1923, text Jaroslav Vrchlický, proveden v Táboře s orchestrem, Rodnému městu, 1925, text František Kroupa). Z chrámových skladeb jsou známy čtyři mše, jedno Ave Maria či oratoria Fatima, Verbum a Zjevení.

Za své aktivní činnosti hrával Bohumír Halouzka pravidelně v Československém rozhlase v Praze a v Brně. V Praze koncertoval na varhany ve Smetanově síni a v kostele sv. Martina ve zdi. Jeho koncertní činnosti posléze zabránila oční choroba. Z Halouzkových žáků jmenujme alespoň Mirko Očadlíka.

V listopadu 1982, kdy oslavil Bohumír Halouzka devadesátiny, zazněly v rámci oslav i jeho skladby. Jubilant v tomto věku stále zastával funkci varhaníka u sv. Pankráce v Praze 4.

K výročí 120. narozenin našeho význačného rodáka se připravuje koncert ve štěpánovském farním kostele. Všechny občany na něj zveme a o podrobnostech budeme včas informovat.

Hynek Jurman

Opera Eva s Foersterem (autorem opery) 15/6 1928 v Táboře . Foerster stojí vpravo a drží noty. Operu zrealizoval Bohumír Halouzka- ten pán v civilním obleku uprostřed .

Historie včelařského spolku ve Štěpánově

(pokračování z minulého čísla)

V roce 1942 se v zápisech z členských schůzí včelařského spolku ve Štěpánově objevují první zprávy o nemocech včelstev. Z toho důvodu byl přítel Koupa byl ustanoven referentem pro tlumení chorob. V Koroužném je uváděna choroba včel Acarinoza. Jedná se o roztočíkovou nákazu (akarinózu) způsobovanou roztočíkem včelím (Acarapis woodi). Tato nákaza se v dalších letech rozvíjela a v roce 1946 bylo kvůli této chorobě dokonce vysířeno 25 včelstev. Na podzim roku 1947 bylo provedeno první povinné podzimní léčení, které pokračovalo i v dalších letech.

Snůškově slabá léta období II. světové války pokračovala i v dalších letech a trvala až do roku 1949. Počet včelařů ve spolku postupně klesal a tak v roce 1947 přišlo z Ústředí nařízení o zrušení spolku pro malý počet členů. Proti tomu se postavil tehdejší výbor a začal jednat s včelaři z Čepí, Ujčova a Víru o vstupu do štěpánovského spolku. Toto úsilí bylo úspěšné a spolek zůstal zachován. I přesto však stav včelstev v roce 1947 klesl na doposud nejmenší počet v historii spolku, bylo zazimováno pouze 96 včelstev.

V roce 1949 se v zápisech ze schůzí objevuje dosud nezaznamenaný jev a sice povinné dodávky rojů. Šlo jednak o dodávky rojů do Polska a jednak státním statkům a lesům. Oba tyto požadavky museli štěpánovští včelaři odmítnout pro velmi slabý stav včelstev. Dodávky rojů však byly požadovány i v následujících letech a tak např. v roce 1952 dodal spolek 5 rojů Státnímu statku v Bystřici n.P.

V období po II. světové válce se začíná více rozvíjet osvětová činnost mezi včelaři. Každoročně jsou pořádány různé přednášky a kurzy. Byl to např. kurz pro začínající včelaře, kurzy chovatelů matek, nebo přednášky o racionalizaci včelaření a mnohé jiné. I nadále včelaři dostávají příděly levnějšího cukru.

Cena vykupovaného medu v roce 1952 byla 60,- Kčs /kg, na volném trhu stál tenkrát med 180,- až 200,- Kčs.

Nová politická situace se projevuje i v činnosti včelařského spolku. V roce 1952 zaslal místní akční výbor Národní fronty (MAVNF) spolku přípis, ve kterém žádá o výměnu předsedy Vrzala. Členové se jej ovšem zastali a přítel Vrzal zůstává předsedou spolku i nadále. Jak je však možné zjistit z dalších zápisů, MAVNF i nadále schvaluje celé kandidátní listiny pro volby výboru včelařského spolku.

V roce 1956 je spolková knihovna předána do fondu místní lidové knihovny. Jak rozsáhlý fond spolková knihovna v té době měla není znáno. Poslední přesnější údaj je z roku 1939, kdy knihovna čítala 25 svazků. Od té doby však přibývali další, zejména výtisky časopisů Včela Moravská.a Českomoravský včelař.

11. srpna 1957 přijímá spolek na výroční schůzi stanovy Československého svazu včelařů a stává se jeho základní organizací (ZO). Jednatelem ZO se stává přítel Josef Jurka, jinak zůstává výbor stejný. K názvu Včelařský spolek se chtěli někteří včelaři vrátit v roce 1969. Na výroční schůzi v lednu 69 se tento názor diskutoval, ale nedošel realizace.

V roce 1958 spolek pořádá svůj první zájezd. Dne 3. srpna 1958 se 37 včelařů nejen ze štěpánovského spolku vypravilo na včelařskou stanici do Prostějova. Tento bod činnosti se i nadále opakuje v dalších letech, kdy včelaři byli na exkurzích mj. v Lednici, Mor. Lačnově, Nasavrkách, Rosicích. Činnost spolku se v 50-tých a 60-tých letech velmi rozšiřuje. Pravidelné jsou každoroční zájezdy a jedna až dvě přednášky nebo promítání filmů. Obnovuje se péče o včelí pastvu, vysazuje se svazenka, vrby apod. V souvislosti s rekonstrukcí silnice č. 18 byli vysazeny nové lípy a keře. Jsou vedena jednání s JZD Štěpánov i okolních obcí o spolupráci, např. o možnosti přenechání pole pro výsev Svazenky vratičolisté. Intenzifikace zemědělství však přináší i stinné stránky. V roce 1961 došlo k úhynu včelstev následkem hnojení řepky v době květu. Postižení byli všichni včelaři ve Štěpánově, Olešničce a v Hamrech. Celkem uhynulo 34 včelstev. Problém ***"poprachů"*** a postřiků se objevuje i v dalších letech a je zřejmé, že soužití se zemědělci nebylo vždy ideální.

Zhruba v roce 1965 se začíná výrazněji projevovat další choroba včelstev - Nosema. 20. března 1966 je součástí schůze praktické mikroskopické pozorování prvoka Nosema apis, který způsobuje uvedenou nákazu. V roce 1971 bylo konstatováno, že v rámci ZO není žádná roztočová nákaza a Nosema jen částečně. Ovšem jak to u těchto nákaz bývá, byl to stav jenom dočasný.

V roce 1967 se poprvé vyplácí státní příspěvek na zazimovaná včelstva..

Od počátku 70 - tých let fungoval při místní základní devítileté škole včelařský kroužek. V roce 1978 bylo rozhodnuto vybudovat na školní zahradě včelín. Po projednání s vedením obce i školy byla stavba v průběhu roku za pomoci mnoha místních organizací realizována. Kroužek mladých včelařů vedl po dlouhá léta přítel Jurka, MUDr. Žák a Doležal. Ve včelíně byly umístěny 4 úly.

V roce 1969 se poprvé objevuje návrh na utvoření chovatelského (rozmnožovacího) okrsku. Na výroční schůzi 8.2. následujícího roku již byla schválena směrnice, která upravovala chov včel a především rozchov matek kmene Troisek v působnosti štěpánovského spolku.

V roce 1973 došlo k připojení prosetínské Základní organizace ČSV ke štěpánovské. Důvodem byl malý počet členů prosetínské ZO. V roce 1974 přistoupili do ZO na vlastní žádost ujčovští včelaři.

V roce 1974 proběhl kurz vaření medoviny. Bylo vyrobeno cca 250 l tohoto nápoje, který byl prý výborné chuti. Kurz medového pečiva byl uspořádán 28.2 a 1.3. 1975 v závodě MEZ Štěpánov. Účastnic bylo 17 a část vyrobeného pečiva bylo následně nabídnuto k odprodeji. O tom, že tato akce byla úspěšná svědčí i její finanční výsledek, bylo získáno 2.393,57 Kčs.

21. listopadu 1976 se uskutečnila velká oslava 45. výroční trvání spolku. Při této příležitosti proběhla v sále kulturního domu včelařská výstava, na které bylo vystavováno medové pečivo, včelařské nářadí a potřeby a také včelařská literatura. V polovině sálu měli svoji část zahrádkáři, kteří zde vystavovali ovoce, zeleninu, zavařeniny a květiny. V odpoledních hodinách proběhla slavnostní schůze za účasti 130 lidí. Součástí schůze byla přednáška Ing. Věry Nedbalové o včelích produktech a ochutnávka medoviny.

Štěpán Štarha

Podzime, podzime, už zas nosíš deště…

Z kroniky o počasí roku 1929 jsme se dočetli a v posledních Štěpánovinkách připomněli, jaký byl tehdy červenec. Již dnes můžeme říci, že se opravdu počasí kopíruje s létem 2012.

Od 16. 6. 2012 bylo slunečné, větrné, ale velmi teplé počasí, od 18. 6. pak panovaly tropické teploty. Dusno k zalknutí zvěstovalo příchod něčeho neobvyklého. 20. 6. ve 23.30 h se přehnalo přes část naší obce „Balkán" „tornádo", které zpustošilo střechy, skleníky a zahrady, vyvrátilo mnoho stromů podél řeky Svratky od mostu směrem k Železárnám. Napadalo 65 mm srážek, 23. 6. pak 35 mm. Od 24. 6. – 4. 7. teploměr denně stoupal až na 33°C, subtropické klima způsobilo každodenní lijáky a bouřky. Nejhorší byla noc z 5. 7. na 6. 7. – další „tornádo" poničilo část obecního lesa u Vrtěžíře a chaty. Nejhorší situace byla na „Koňském vršku", kdy smršť odnesla střechu Vrzalům a Benešům, na hřbitově poničila pomníky a rozpůlila letitou túji.

U Nedvědice nad koupalištěm zůstal ležet les ve stráni jako polámané sirky skloněné jedním směrem.

V srpnu převládalo slunečné a horké počasí téměř beze srážek s teplotami nad 25 °C, často i nad 30°C, s chladnými nocemi okolo 6 – 10 °C, od poloviny srpna až do 12. 9. nezapršelo vůbec. 6. 9. nás vítalo téměř mrazivé ráno s 2°C.

Z kroniky je popisován srpen horký, září a říjen s překrásným počasím a suchem. V listopadu byly denní přepršky a od 20. 11. pak slabé mžení, které přetrvávalo až do 8. 12. Teprve od 19. 12. se objevily slabé mrazy.

Někdy v úvodu roku 2012 se mi dostala do rukou předpověď počasí v týdeníku Vysočina od jakési vědmy, která přesně popisovala, jaké počasí nás v tomto roce čeká. Měla pravdu!

P.S. Prosíme čtenáře, který si tento výstřižek s předpovědí schoval, mohl by nám ho věnovat do kroniky? ***-MCH-***

PODZIMNÍ PRANOSTIKY

Po teplém září zle se říjen tváří.
Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom. (hřmělo 11. 9. 2012)
Touží-li září po rose, bude v říjnu bláta po ose.
Jsou-li v září noci jasné i suchy, nebude po houbách ani potuchy.
Na svatého Matouše – brambory do koše.
Sněží-li v říjnu, bude měkká zima.
Teplý říjen – studený listopad. Teplý říjen – studený únor.
V říjnu mráz a větry – leden, únor teplý.
Neopadá-li v říjnu listí ze stromů, bude tuhá zima.
Studený říjen, zelený leden.
V říjnu hodně žaludů a bukvic oznamuje zimy víc.
Na začátku listopada, teplo se zimou se hádá.
Když krtek v listopadu ryje, budou na Vánoce létat komáři.
Když napadá sníh na zelené listí, bude tuhá zima.

Vzpomínky na kraj nebo malebné zákoutí, kde jste něco hezkého prožili, stíny a světlo, které umožňují vnímat tvar, objem i povrch… cit pro barvu, kompozici a poezii krajiny, to vše mohli zhlédnout návštěvníci výstavy obrazů amatérské malířky Jindry Vohánkové s názvem „Světlo v krajině“od 18. 8. – 25. 8. 2012 v zasedací místnosti OÚ ve Štěpánově nad Svratkou.

Brum, brum, brum, o čem se zdá medvědům aneb Tábor s Borověnkou 2012

Tak takhle začínala naše letošní táborová hymna. Celý pobyt byl ve znamení medvědů. První den, po absolvování vědomostní soutěže o medvědech a splnění úkolů medvědí víly, dostal každý malý táborník svého háčkovaného medvídka – podle svého družstva medvěda ledního, hnědého, malajského nebo pandu. Každý den jsme pak navštívili jednoho z medvědů na jeho území – užili jsme si lední hry a hudební večer v íglů, čínské tržiště i stínové divadlo, tropickou olympiádu i lesní hry. Vydali jsme se po stopách medvěda na skalnatý vrch Tisůvku, zažili táborák i medvědí stezku odvahy. Nechyběly ani míčové hry a celý pobyt zakončil karneval. A co jsme se naučili? Těšit se můžete na Starodávný tanec, pásmo Kočárek, tématické Medvědi nevědí, country tanec Pochod amerických námořníků a tradiční Čaču.

Mgr. Bohumila Blechová

PŘIPRAVUJEME
Podzimní slavnosti - slavnosti světýlek
Recitál Jitky Benové
1.12.2012 adventní koncert a jarmark
Mikulášská nadílka
Koncert v kostele

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narozené děti:

Zuzana Hrubešová, Kateřina Zemánková, Sára Stárková, Eliška Hofericová

Jubilanti:

Významné životní jubileum oslaví v měsících
září, říjen, listopad 2012:
Lukášková Anna ,Špačková Alenka
Hlaváčková Marie ,Elčknerová Ivana
Vrbková Drahomíra, Bubeník Zdeněk
Humpolíčková Jana, Kohoutek Zdeněk
Dobiášová Marta , Boháček Josef, Kubík Vratislav

BLAHOPŘEJEME!

Oznámení notářky

Na Obecní úřad přišlo oznámení JUDr. Evy Turinské, která převzala po své předchůdkyni JUDr.Jaroslavě Petříčkové její notářský obvod. Pro naše občany bude vykonávat notářskou činnost v plném rozsahu ve své kanceláři na adrese: JUDr. Eva Turinská
Nádražní 599/19
591 01 Žďár nad Sázavou
Telefon do kanceláře: 566 531 369, 602 588 392,e-mail: ***eturinska.notar@nkcr.cz.*** Paní notářka všechny úkony může provádět dle dohody i u klienta, který se ze zdravotních důvodů nemůže dostavit do kanceláře notářky.

Kraj Vysočina zahájí nový projekt – zpříjemní život seniorům

Myslíte si, že život po padesátce nekončí? Chcete si dopřávat, pečovat o sebe, cestovat, vzdělávat se? Takzvané ***SENIOR PASY*** už brzy nabídnou podporu obyvatelstvu staršímu padesáti let. V podstatě se jedná o ucelený systém slev na výrobky a služby poskytované držitelům karet SENIOR PAS. O kartu může požádat senior osobně nebo to mohou učinit i jeho blízcí,či přátelé. Registrace a náklady s vystavením karty jsou zdarma. Každá zaregistrovaná osoba obdrží jednu kartu s uvedeným jménem a identifikačním číslem karty. Slevy lze uplatnit ve zdravotnictví, lázeňství, wellness, cestování, stravování, ubytování, vzdělání, muzeích, galeriích, ale i při spotřebních nákupech.

O svůj SENIOR PAS se mohou občané Vysočiny splňující podmínky registrace přihlásit od začátku září. Samotný projekt odstartuje na přelomu října a listopadu.

Registrace probíhá prostřednictvím webových stránek **www.seniorpasy.cz**, telefonicky na čísle 840 111 122, osobně na kontaktním místě, které bude otevřeno v průběhu října tohoto roku. Nyní mohou zájemci využít recepci Krajského úřadu Žižkova 1882/57 v Jihlavě a dále sociální odbor KÚ Kraje Vysočina, Tolstého 15.

Na tomto místě je zájemcům dále k dispozici seznam poskytovatelů slev, kteří jsou do projektu zapojeni. Po registraci zájemci obdrží kartu poštou přímo do schránky, lhůta dodání bude do čtyř týdnů.

Opékání, hry, soutěže, zpěv s kytarou u ohně - tak se s létem loučily děti ze školní družiny. Více na www.zsstepanovns.cz

Z MINULOSTI ŠTĚPÁNOVA - 7

Hynek Jurman

Železárny Štěpánov

Historie štěpánovského železářství je stejně bohatá a neméně slavná než historie dolování. Díky příznivým podmínkám vyrostla i na řece Svratce celá řada hamrů, jedny z největších právě u Štěpánova nad Svratkou. Netknuté lesy, jako pozůstatek pomezního pralesa, se zpracovávaly na dřevěné uhlí, které činilo vždy největší položku v nákladech podniku a jehož zásoba rozhodovala o tom, zda hamr či později vysoká pec může vůbec pracovat. V blízkém okolí se samozřejmě těžila železná ruda a tok řeky s příhodným spádem dodával vodní sílu pro pohon hamerských kladiv.

Železářská tradice se ve Štěpánově je prastará, podle ústní tradice sahá do 14. století. Ještě začátkem 70. let uvádělo vedení štěpánovské slévárny jako datum založení rok 1365. Údaj převzala i KOVOPROJEKTA Brno a ve studii „Rekonstrukce závodu MEZ Štěpánov n. Svr." z roku 1973 uvádí stejný letopočet jako datum založení předchůdce stávajícího závodu. Ke 14. století se váže i jedna zajímavá úvaha. Ves Borovec, kde kdysi vznikl první hamr těsně u Štěpánova, se původně nazývala Pórovec, prý podle pórovitých hald vyvážených z hamru. A Pórovec se připomíná už k roku 1358. Pokud by byla verze s pojmenováním vesnice pravdivá, musel zde tedy stát hamr nejpozději už v polovině 14. století.

Díky nálezům v Havírně však víme, že se železo nejen těžilo, ale primitivně zpracovávalo u Štěpánova (a ještě blíže u Borovce – Pórovce) už asi v polovině 13. století. Železářská výroba u nás zapustila kořeny ve vesnicích Borovci a Olešničce, které ve 20. století obě se Štěpánovem splynuly. Nejstarší zachovaná zpráva o hamru v Borovci pochází z roku 1572. V nejstarší gruntovní knize pernštejnského panství je na posledním listě o vesnici Borovci zápis:

„Léta páně 1572, v pátek po sv. Janu prodal jest hamr Wolf hamerník s povolením urozeného pána Diviše Dvoreckého z Dvorců, úředníka na Pernštejně, Michalovi Prounizovi za 2,5 kopy, 30 zl."

Hamerník Wolf byl pořádně zadlužen a jeho věřitelé pocházeli až z Tábora a Olomouce. Zahájení výroby, navázání obchodních sítí se širokým okolím i značné zadlužení, to vše si většinou vyžádá více času. Lze tedy usuzovat, že hamr vyráběl už delší dobu před rokem 1572. S Wolfem se setkáváme v zápisech už v letech 1560 – 1561, kdy postupně koupil hamr zapsaný v bystřických registrech od Vítka Kosaře. Není známé umístění tohoto hamru, ale nejspíše pracoval v Bystřici na místě Vondrlova mlýna, dnešní ulice Na Příkopech.

Při boroveckém prodeji v roce 1572 je jmenován i inventář, který zaznamenává prodané nářadí. Je jmenováno 11 kusů kleští, kovadlina, ruční kladiva, 4 měchy ke vhánění vzduchu do pece, polovina sena i slámy a také „kobyla, kterou se kuje". Z této formulace se zrodil omyl, že k pohonu hamru byla využívána též koňská síla. Kobyla je však starodávné označení hamerského kladiva, kterým se kovalo železo a které by jinak ve výčtu chybělo. S označením „kobyla" pro hamerské kladivo se setkáváme nejen v odborné literatuře, ale i v populární četbě, např. M. Zapletal: ***Prázdniny pod stanem***, Praha, 1971. O pohonu boroveckého hamru koňskou silou píše mylně i I. Štarha v jinak hodnotném a záslužném rukopise ***Štěpánovské železárny*** 1572-1945 (Brno 1972).

Kupující měl vždy o sv. Jiří splácet 10 zl., ale již příští rok smlouvu nedodržel a v následujících letech zůstal majitelem Wolf, jehož bilance se asi zlepšila. V roce 1576 totiž přikoupil kus louky nad hamrem od Martina Jiskry za 10 zl. V roce 1580 pak koupil hamr hamerník Ondřej.

V urbáři z roku 1589 je zachycen stav v roce 1582, kdy platil „Andres hamerník z hamru kosařského u Štěpánova nově vystaveného i ze stavu, který jest na ten hamr udělal, jednou za rok při sv.Václavu 3 zl. 10 gr. Týž povinen železo pánu na zámek a do dvorů za slušné peníze dodávati."

Hamr vyráběl hlavně zemědělské a domácí nářadí, proto je označen jako kosařský. Stál zřejmě v Borovci v místě, které se dnes nazývá Hamr. Andres - Ondřej buď původní Wolfův podnik nově opravil, nebo postavil na jeho místě nový.

V nejstarších hamrech se vyráběl kujný kov přímo z železné rudy, hovoří se tedy o přímé výrobě železa, které mělo obvykle vynikající vlastnosti. Hamr sestával z nízké šachtovité pece, do které se buď šlapáním měchů nebo vodním pohonem dmychadel vháněl vzduch, a z hamerského bucharu. Ten byl nejdůležitější částí hamru, kterému dal vlastně i jméno, a poháněl se většinou vodní silou. Nedocílila se ještě teplota potřebná k úplnému roztavení železné rudy. Produktem byla houbovitá hrouda železa, která se ručním kováním zbavila strusky a pod bucharem pak nabyla žádaný tvar a velikost. Při poměrně malých nákladech se tak získalo dobře kujné železo. Protože se do hroudy nedostala síra a fosfor, nebylo železo křehké. Jeho velká část však přecházela do odpadu a v době značného rozšíření železného nářadí a nástrojů se tato výroba stávala málo produktivní. O boroveckém hamru se zmiňuje Bartoloměj Paprocký z Hlahol v knize ***„Zrcadlo slavného markrabství moravského"***, kterou vydal v roce 1593. Svědčí to o známosti podniku koncem 16. století.

Po Ondřejovi dědil hamr v roce 1611 jeho syn Jan. Hamr byl odhadnut na 540 zl., jeho cena tedy proti roku 1572 značně vzrostla. Hamr už byl rozšířen, zdokonalen a vynášel. Hamerník však kromě toho také hospodařil a choval dobytek.

Roku 1630 koupil hamr Jan Konstantin Agrikola a od něj v roce 1634 za 560 zl. Jan Zikmund z Leizendorfu. Hamr musel být dosti rentabilní, protože ho roku 1642 koupil za 615 zl. 12 gr. 6 den. majitel panství Kryštof Pavel, hrabě z Lichtenštejna-Kastelkornu. Koncem třicetileté války měl tedy hamr značnou cenu. Právě roku 1642 a pak 1645, kdy byl v květnu marně obléhán i Pernštejn, však krajem procházela švédská vojska. Někteří autoři připisují Švédům zničení hamru, ale opírají se pouze o to, že hamr chybí na Komenského mapě z roku 1645. Na té však nefiguruje ani samotný Štěpánov, kterému se ale válečné události zřejmě vyhnuly. Po 30tileté válce se zde totiž připomíná 17 obydlených domů a žádný pustý. Lidé však jinde před Švédy své domy houfně opouštěli a třeba v Rozsochách bylo dle lánského rejstříku po válce 7 pustých domů. Na celém panství bylo ze 487 usedlostí pustých 55, tedy přes 11 %. Ve Štěpánově žádný, a proto se zdá i zničení hamru nepravděpodobné. V soupisu obyvatel panství z roku 1686 však není žádná zmínka o zaměstnancích hamru v Borovci.

Hamr v Olešničce byl založen kolem roku 1638, protože toho roku byl koupen mlýn Jana Prokopa „k ruce vrchnosti, poněvadž se tu nový hamr vystaviti dal za 240 zl. ...", jak stojí v gruntovní knize pernštejnského panství. Podnik tedy také patřil vrchnosti. V Olešničce se navíc uvádí hamerník Jakub Kaše, který zde koupil roku 1650 podsedek za 70 zl., roku 1657 je v knize smluv svatebních uvedena Kateřina, dcera nebožtíka Mikuláše, hamerníka z Olešničky a v lánském rejstříku z roku 1675 je jmenována Johana, vdova po Jiřím Hamerníkovi. V soupisu obyvatelstva z roku 1686 je v Olešničce hamerník Ondřej. Lánský rejstřík z roku 1675 olešničský hamr nezachycuje, a tak je pravděpodobné, že zůstal nadále majetkem vrchnosti, která zde asi před polovinou 17. století vybudovala i vysokou pec.

V 17. století byly hamry roztroušeny po celém středním toku Svratky, prakticky od Jimramova po Podolí u Borače. Hamry byly v Dalečíně, Chudobíně, ve Víru hned dva, Švařci, Koroužném, asi přechodně i v Ujčově a Nedvědici, ale mezi nejdůležitější patřily právě ty v Borovci a v Olešničce. Železo se však nazývalo podle panství „pernštejnské" a patřilo koncem 17. století k nejlepším na Moravě. Vyráběly se tu především zbraně a potřeby pro domácnost. Díky skladu, který byl zřízen v Brně, proniklo toto železo až do Vídně, kde byl o něj velký zájem.

Štěpánovské železárny byly hlavním dodavatelem brněnských strojíren, kterým dodávaly 12ti a 24tiliberní koule, granáty a střelný prach. Už z úředního výkazu z let 1663 a 1667 vyplývá, že se zde vyrábělo nejvíce zbraní ze všech deseti moravských železáren, a to ve výborné jakosti. Na základě císařského svolení z 22. 10. 1684 se ve Štěpánově zvýšila výroba zbraní a munice a už o 2 roky později bylo dodáno 857 centýřů bomb po 6 zl. 30 kr. (1 centýř = 100 liber = asi 56 kg).

PLAVIÁDA

Protože nám dvakrát plánovaný pohádkový les nevyšel, rozhodli jsme se do třetice všeho dobrého i zlého...uspořádat akci zcela jinou ! Jak už název - ***1. Štěpánovská plaviáda*** - napovídal, nemohli jsme se obejít bez vody, konkrétně bez řeky Svratky. Proto byl vybrán úsek řeky u Maryši v Podhádí, abychom mohli v blízkosti toku nejen fandit, ale také využít místa k občerstvení a činnostem pro suchozemce. A protože právě k tomuto místu mají blízko hlavně obyvatelé Bystřičáku, nebylo překvapením, že právě odtud pocházeli naši hlavní zdatní svratkoplavci. A tak zatímco ve vyšších částech ulice mladí i starší pilně kloubili dohromady různorodé materiály(dřevo, pet lahve,provázky či paruky s dlouhými vlasy), v té nižší části zase oprašovali své nesplněné sny z dětství. Formule, ještě k tomu formule po vodě ploucí, to je sen všech malých dívek. No a ještě níže – na Tahitech – vynesla k řece své plavidlo i slavná Robinsonka Crusoeová. Je vidět, že u břehu řeky Svratky se prostě lidé vody nebojí. To na Balkáně pod mostkem jen občas kvákají žáby na suchu, a proto se tam do vody nikdo nehrne. Přesto však vyslali alespoň Plavčíka neplavce, aby na tu Plaviádu trochu dohlédl.Nakonec dohlédl i na dno řeky a jako jeden z mála, ne však jediný, se ve vodě řádně namočil.

A ti, co neplavali, si loďku mohli vlastnoručně vyrobit. Byla sice jen z papíru, ale zato s dvěma komíny a možností účastnit se hromadné plavby na Brno (nebo aspoň k nejbližšímu splavu). Co by byla řeka bez vodníka? Ten náš se plaviádu pořádně vybavil. Aby mu neuschly šosy, objednal si kupu mráčků, aby mu stále pouštěly spršky vody na fráček. Voda pak padala i na nás, ale to jsme mu odpustili, protože nám ukázal párek svých hezkých rybiček. Ne těch ze Svratky, ale těch, co si pro nás koupil až v Bystřici, dobrák jeden. A čím vlastně vodníci platí za rybky ? To nevím, a proto se budu muset zúčastnit dalšího ročníku plaviády, abych se na to zeptala. Doufám, že se tam všichni uvidíme!

Lenka Malá

Fotografie - autentická dokumentace dané chvíle. Nikdy se neopakuje ten stejný okamžik znovu. Sleduje nevšední události a má tak široké uplatnění i v řadě vědních oblastí, ve sdělování informací, sledování velmi rychlých procesů, uplatnění najde i v kriminalistice. V poslední době se už s fotografiemi moc nesetkáváme, vše nahradila digitální forma zpracování. Autorky projektu Bystřická zrcadlení Milada Krásenská a Mirka Melníková originálním způsobem ve svém projektu ukázaly, že fotografie byla, je a bude zaujímat vždy nezastupitelné místo v našem přetechnizovaném světě. Jen je na škodu, že o tak nevšední výstavu byl z řad návštěvníků tak malý zájem.

Co všechno ženy přes léto dělaly?

Tancovaly, zpívaly i plavaly,
na výlet do Lednice se vydaly.
Letos nám počasí tak moc nevyšlo,
poslechnout kytaru moc lidí nepřišlo.
I tanec, zdá se, také není to pravé,
ještě,že aspoň zůstáváme celkem hravé,
proto se nás u Svratky sešlo víc,
fandili jsme plavcům z plných plic.
Účastníci zájezdu se také pobavili,
zámek a okolí úspěšně prošmejdili.
I když nám léto podzimní vítr vzal
ty hezké vzpomínky nám neodvál!
Co se všechno v zimě bude dít?
Tak to se nechme překvapit!

Lenka Malá, ČSŽ

„Babí dobrota“

Protože zahrádkářům právě vrcholí žeň jejich celoročního pěstitelského úsilí a často nevědí, jak se svými produkty naložit, napadlo mně dát jim typ obligátního „Co s tím“. Před nějakým časem jsem často se svou rodinou pobývala v Chorvatsku, kde jsem „občíhla“ řadu vynikajících fíglů na využití zeleniny, ale i ovoce ze zahrádek. A když k tomu přidáte jakékoli maso, dáte vše na jeden větší plíšek, necháte péci při 175°C v troubě asi 4 hodinky bez starostí, že se něco připálí, máte pak postaráno o pravý gurmánský zážitek. Tak tedy:

Suroviny: Zelenina ze zahrádky – drobné očištěné mrkve nebo i jejich části, mladá cuketa nakrájená na centimetrové plátky, plátky celeru-(jen na dochucení), zelí na třetinky(nepokrájené), rajčata na čtvrtiny, pórek na silnější proužky, jablka na čtvrtiny – zkrátka vše, co najdete a dá se jíst. Maso – kuřecí, vepřové, králičí rozklepané na plátky či jenom nakrájené na kostky.Máslo na vymazání plechu.Koření – sůl, mletý pepř, koření divočina, steak, mohou být i houby, česnek nastrouhaný na hrubém struhátku dle chuti .

Postup: Maso se zeleninou rozložíme na máslem vymazaný plech tak, aby se střídala zeleninová a masová část, posolíme, okořeníme a zalijeme trochou vody (labužníci nahrazují vodu šlehačkou). Dáme péci při 175°C asi na 3 – 4 hodiny. Zelenina s ovocem a masem budou krásně orestované a zapečené, vše se sjednotí chutí zeleniny, ovoce a masa. Přílohu nechám jen na vašem apetitu. Pokud už slábne výběr produktů, potom peču vše i s bramborami nakrájenými na poloviny.

-MCH-

ŠTĚPÁNOVinky

Ev. Číslo MK ČR E 15501. Vydává : Obecní úřad ve Štěpánově nad Svratkou, 592 63 Štěpánov nad Svratkou 23, tel. 566 560 532, 566 560 016, email: obec@stepanovnadsvratkou.cz. Odpovědní redaktoři : Mgr. Miloslava Chalupníková, Ing. Hynek Jurman, sazba: Jana Poláková. Název a logo: Petr Skokan. Tisk: Železárny Štěpánov spol. s r.o. Celkový náklad: 300 kusů. Kontakt: stepanovinky@seznam.cz